

Dzīve tuvplānā

Iedzīvotāju skaits Ainažu pilsētā un pagastā

- 2000. g. – 1245 un 659
- 2019. g. – 633 un 443

Ainažos kopš 2000. gada piedzimuši 92, nomiruši 278 iedzīvotāji. Ainažu pagasta dzimuši 86, miruši 176. Uz citu teritoriju Latvijā no Ainažiem pārcēlies 391, no Ainažu pagasta – 174. No citām vietām atnākuši attiecīgi 107 un 121 iedzīvotājs. Uz ārzemēm pārcēlušies 117 Ainažu un 49 pagasta ļaudis, ieradušies kopā trīs.

(No Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes)

Mērniekos turpināsies ierastā dzīve

Mērniekos šobrīd vienīgā publiskā iestāde ir veikals, kas iekārtots vienā no daudzdzīvokļu mājām centrā. Tur goda vietā nolikta kaudzīte ar svaigi drukātām *Salacgrīvas Novada Ziņām*. Veikala īpašniece un pārdevēja Vita Dauga stāsta, ka izdevums ir pieprasīts. Boddīt var nopirkt ne tikai pārtiku, bet arī dažādus sīkumus. Plauktā *Lielezera* maize. Lai gan tikai dažī klaipi. – *Vairāk nevajag*, – teic veikalniece, Pircēji ir galvenokārt vietējie, kuru Mērniekos nav daudz. Pastāvīgi tur lielākoties dzīvo pensionāri. No tiem, kuri vēl strādā, daudzi iztiku pelna meža darbos. Arī vietējie lielie zemnieki piedāvā kādu darbvietu. Runājot par valsts plāniem, veikala īpašniece saka: – *Reforma mūs neskarš*. Viņai grūti teikt, kam būtu jānotiek, lai Mērniekos vispār kaut kas mainītos. Lielākās pārmaiņas piedzīvotas pirms krietna laika – slēgta skola, bibliotēka, zivjaudzētava. Veikals gan vēl kādu brīdi noteikti strādās.

Kamēr sarunājamies, durvis paver Agriš Stelcs. Viņš gan neesot tas lielākais pircējs, jo gandrīz katru dienu ir kādā pilsētā. Strādā meža darbos, tāpēc braukā pa visu Latviju, šobrīd dodas uz Ipiķiem. Darbam neesot ne vainas, algu vienmēr gribas lielāku, bet sūdzēties nevar. Apkārtnes vīri izveidojuši savu brigādi un kopā brauc uz darbu. Agriš neiebilstu, ja varētu strādāt tuvāk mājai, taču arī necer, ka šāda iespēja varētu kaut kad rasties.

Kopumā par Mērnikiem rodas labs iespaids. Daudzdzīvokļu māju apkārtnē ļoti sakaopta – mauriņš noplauts, krāšņi zied puķes.

Runājot ar Ainažu iedzīvotājiem, rodas iespaids, ka lielākā daļa vēlas, lai Salacgrīvas novads saglabātu neatkarību. Daudzi kopumā ar dzīvi un arī pašvaldības darbu ir apmierināti. Tāpēc uz iecerēto administratīvi teritoriālo reformu skatās drīzāk ar bažām. Kurš var garantēt, ka tās rezultātā kaut kas netiks sagrauts? Dažs varētu arī atbalstīt Piejūras novada izveidi. Tā kā apstākļi līdzīgi, tāda varētu būt arī izpratne par vajadzībām. Viesojoties Ainažos, runājot gan ar cilvēkiem, pie kuriem apciemojums iepriekš pieņemts, gan nejausi uz ielas sastaptajiem, tā

Jāapvienojas tiem, kam tas nepieciešams

– *Mēs savā novadā dzīvojam labi*, – saka **Solveiga Muciņa**, ilggadējā Ainažu kultūras nama vadītāja, šobrīd pasākumu rīkotāja. To apliecina arī statistika – attīstības indekss, ko aprēķina Valsts reģionālā attīstības aģentūra. Jāpiekrt. No 2013. līdz 2018. gadam starp 114 pašvaldībām Salacgrīvas novada attīstības rādītāji to ierindo vidēji 35. vietā. Solveiga gan atzīst, ka Ainažos varēja būt vairāk darbvietu, pietrūkst lielu uzņēmumu. Liela daļa pilsētas iedzīvotāji ir pensionāri. Taču

Ar sabiedrisko dzīvi viss kārtībā!

Rita Neripa un **Anda Kauķe** savulaik strādājušas Ainažu slimnīcā. Tagad ir ar dzīvi acīmredzami apmierinātas pensionāres. – *Plikas un badā neesam*, – nosaka Anda. Ir arī, kur iziet cilvēkos. Viņas ar labu vārdu piemin nesen notikušos Ziemeļlīvoniņas svētkus. Katru mēnesi apmeklē pensionāru saietus, pasākumus bibliotēkā un kultūras

Indras Runces mājā iedzīvotāji uzskata, ka arī pašiem jāgādā par īpašumu un patīkamu vidi. Viņi priecājas, ka pašvaldība šos centienus atbalsta

Salacgrīvas novadā ainažnieki nejūtas kā nomalē

arī nesatieku nevienu vietējo, kuram patiktu ideja izveidot novadu kādreizējā Limbažu rajona robežās. Ļaudis spriež – ja centrs būs tur, tad Ainaži paliks nomalē.

– *Bet mums jau tāpat nevien neprasis!* – izskan no vairākām mutēm. Grauz sajūta, ka par nākotni lemj cilvēki, kuriem nav izpratnes par viņu ikdienu. Kāds kungs, kurš gan savu vārdu nevēlas atklāt, bet ir ar pieredzi arī politikā, pauž uzskatu, ka reformas plāni taču, rūpīgi neizzinot situāciju ārpus Rīgas. Tā kā viņš pats strādā uzņēmējdarbības jomā, gribētu redzēt skaidru aprēķinu. Teiksim, lai reformētāji varētu pamatot, ka noteiktā teritorijā administratīvie izdevumi samazināsies par 10% vai 15%. Tas, kā attīstību ietekmēs *Rail Baltica* izbūve, viņaprāt, vispār nav analizēts. Vēl – ja kādu pilsētu veido par reģionu centru, tad iedzīvotājam, kurš turp dodas, jābūt iespējai saņemt visus nepieciešamos pakalpojumus. Viņš nav vienīgais, kurš par to aizdomājas. Izskan arī jautājums – ja Limbaži kļūs par centru, vai pilsētā atjaunos slim-

nīcu? Diez vai. Ļaudis gribētu redzēt kādu *taustāmu* reformas labumu. Runājot par dzīvi Ainažu pusē, cilvēkiem šobrīd ir sajūta, ka novada centrā Salacgrīvā domā un rūpējas arī par viņiem. Varētu vien būt vairāk darbvietu... Te gan viedokļi ir pretēji. Daļa uzrunāto atzīst – tie, kuri vēlas, darbu var atrast, citi ir mazāk optimistiski. Izskan arī doma, ka iztiku var nopelnīt, bet vai, strādājot sev tuvā profesijā, iespējams saņemt labu atalgojumu, tas jau cits jautājums. Daudzi šobrīd strādā lielajos alkohola veikalos pierobežā, kas pat piesaistījuši jaunus iedzīvotājus. Bet jau tagad iekārojamās preces cenu starpība Igaunijā un Latvijā samazinājusies. Cik ilglaicīgs būs šis bizness? Kā vienu no lielākajām problēmām laudis min arī to, ka Ainažos trūkst dzīvokļu. Vēl daudzi bažijas, ka aizvien samazinās bērnu skaits skolā. Pievienojot Ainažus citam, lielākam novadam, varētu pasteidzināt skolas *reorganizāciju* (citiem vārdiem slēšanu). Jūkami sāpīga tēma vietējiem ir bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca *Ainaži*. Tā nodrošina darbvietu daudziem. Runā par to cilvēki diezgan negribīgi, ar zināmu rūgtumu. Izskan gan viedoklis, ka pēc lielās āziotāžas iestādē būtībā mainījies neesot nekas...

za sistēma – katra pašvaldība atvēl, cik var atļauties. Valsť būtu jābūt vienotai politikai. S. Muciņa tikko lasījusi intervju ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru Juri Pūci. Viņš tā arī neesot atbildējis uz jautājumu, vai gadījumā, ja cilvēki novados plānotās pārmaiņas negribēs, viņus piespiedīs ar varu. Tā nevajadzētu. – *Reforma varētu notikt pakāpeniski, piedāvājot novadiem, kuri ar sevi netiek galā, pievienoties spēcīgākiem*, – viņa uzskata.

ta, ka viņam Ainaži rūp. – *Mēs gribam būt paši par sevi, lai paliek, kā ir*, – rosina Rita. Viņasprāt, šādas pārmaiņas nenotiek bez zaudējumiem, jo jau daudz līdzīgu reformu pieredzēts. Tad sarunu nākas beigt. Abas ir nedaudz steidzīgas, jo jāgatavojas bērnu un mazbērnu apciemojumam.

Salacgrīvas novadā ir pietiekams. Varētu mūs nekur nepievienot.

Ejot pa Krišjāņa Barona ielu, satieku Rasmu, pensionētu kundzi. – *Es saprotu, ka līdz ar reformu centrs atradīsies tālāk. Vecam cilvēkam negribas skriet pasaulē, gribas visu nokārtot uz vietas*, – viņa teic. Līdz Salacgrīvai nav tālu, bet uz Limbažiem, ja nav sava transporta, nemaz tik vienkārši neaizbrauksi. Arī veselība nav tāda, lai mērotu tik tālu ceļu. – *Nokārtot lietas, izmantojot internetu*, – *tas nav pensionāriem*, – secina kundze. Ne redze tik laba, ne *apgrīezieni*. Nekāds brīnumš viņa no pašvaldības negauda, saprot, ka visu uzreiz nevar dabūt, bet ar šībrīža situāciju ir apmierināta – viss sakārtots, nav nekā cīda, kā ļoti trūktu. Uzskata, ka dzīve iet uz labo pusi. Viņa uzsver, ka arī pašiem jārosās – jāgādā par apkārtējo vidi.

Ainažiem un Salacgrīvas novadam ir daudz sava. Netrūkst, ar ko iepaties. Tam apliecinājumu var atrast arī Ainažu bibliotēkas vadītājas Sanitas Kānītes veidotajā novadpētniecības plauktā

Limbažiem būs vienalga, kas Ainažos notiks

Mārite Silvanoviča Ainažos dzīvo gadus 15, pirms tam bija salacgrīviene. Gadus piecus strādā tirdzniecībā. Ar šībrīža darbvietu *ALK Outlet* ir apmierināta. Varot salīdzināt, jo iepriekš strādājusi arī tādos veikalos, kur prasības augstas, stundas garas, bet atalgojums neadekvāts. – *Negribu nevienu reformu!* *Negribu pie Limbažiem. Viņiem būs pilnīgi vienalga, kas Ainažos notiek!* – viņa teic. Tas, ka iestādēs daudzi pazīstami, zini, kur vērsties, ja kāda problēma vai jautājums, viņai rada drošības sajūtu. – *Neticu, ka pēc reformas pašvaldībām pēkšņi būs vairāk naudas. Drīzāk darbiniekiem pieaugs algas*,

Salacgrīvas novads ir pašpietiekams

Ainažu bibliotēkas vadītāja **Sanita Kānīte** zina teikt, ka ļaudis, savās kompānijās runādami par reformu, vēlas, lai Salacgrīvas novadu saglabātu. – *Baida neziņa – kas būs, kā būs*, – viņa saka. Par to, kā ir šobrīd, varot teikt tikai to labāko. Iestādes tiek atbalstītas, piemēram, kad bibliotēkai vajadzēja jaunus logus, tos ielika, no šī gada budžeta piešķirta nedaudz vairāk naudas grāmatām un presei. Kā būs, ja naudiņu dalīs citur? S. Kānīte, izlasījusi *Auseklī* intervju ar novada domes priekšsēdētāju Dagni Straubergu, piekrtī viņa teiktajam, ka pašvaldības teritorijā problēmu ar attīstību nav, projekts īsteno. – *Mēs esam pašpietiekami*, – viņa secina. Viņai patīk, ka Ainažos ir sakopta vide, un par to saka paldies pārvaldes vadītājai Ilonai Jēkabsonei. Piebildīšu – šādu vērtējumu izteica ne viens vien ainažnieks. Vēl S. Kānīte uzsver, ka arī iedzīvotāji paši nāk uz pārvaldi ar priekšlikumiem par to, kas būtu darāms. Un tos ņem vērā.

jo pienākumu taču būs vairāk, – viņa spriež. Ar dzīvi Ainažos Mārite ir apmierināta. Viņai patīk miers un klusums, ko uz dažiem mēnešiem pārtrauc vasarnieku pieplūdums, kas piesūst siltajam gadalaikam. Ja ziemā kādu brīd šķiet par klusu, tad līdz lielākām pilsētām, kur notiek kultūras pasākumi, nav tālu. Viņas ģimenē aug divi bērni. Viens apmeklē bērnudārzu, otrs uzsācis mācības 5. klasē. Iespējams, tas, ka tagad abi dosies uz vienu ēku, atvieglos dzīvi. Laiks rādīs. Sarunbiedre spriež, ka šējenes skolas kvalitāte ir mazpilsētai atbilstoša, ir savas priekšrocības – katram skolēnam tiek individuāla uzmanība.

Kādreizējā zivjaudzētavā šobrīd valda klusums

Mērnīku bijušajā zivjaudzētavā šobrīd uzņēmējdarbība nenotiek, bet par teritoriju saimnieks rūpējas

Ja reiz Mērniekos sanācis iegriezties, jābrauc arī apskatīt, kas notiek kādreizējā zivjaudzētavā. Savulaik tā nodrošināja daudz darbvietu vietējiem ļaudīm, tad nonāca privātās rokās. Ēku kompleksa pievārtē satieku tā īpašnieku, uzņēmēju **Viktoru Dammi**. Viņš laipni izrāda teritoriju. Tā ir diezgan plaša – no kādreizējās zivjaudzētavas gar upi līdz nākamajam Salacas likumam, no krasta paveras skats uz mazajām Sarkanajām klinčīm. Un tas nav viss – kopā šaipusē viņam piederot 76 ha. – *Viss apstāties, jau gadus četrus šeit nekā nedarām, bet darīsim*, – viņš sola. – *Tas atkarīgs no politiskās situācijas. Daudzās valstīs, ja ieguldi infrastruktūrā, ir zemāks nekustamā īpašuma nodoklis, ir pretimnākšana, bet*

Latvijā tā nenotiek. Uzņēmējs spriež, ka te varētu izveidot izglītības centru bērniem un ģimenēm. Piedāvāt saturīgu atpūtu dabā. Kad iecerēs varēs īstenot, gan būs atkarīgi no apstākļiem. Nepieciešami lieli ieguldījumi. Šobrīd viņa peļņas avots ir uzņēmumi Krievijā un Ukrainā, bet arī tur neiet viegli. Taču postā nekas neesot aizlaists, viss tiekot saglabāts. Jāteic – zāle diezgan plašajā teritorijā ir noplauta, ķekas nav sagruvis, rodas iespaids, ka par kārtību te tiešām rūpējas. V. Damme tīra arī apkārtējo mežņu un ir savākti dažādi padomju laika gruži, piemēram, tas, kas bija samests pie vecā Mērnīku veikala (arī uz viņa zemes). Sarunbiedrs gan spriež – ja gribētu Mērniekos izveidot uzņēmumu ar darbvietām, vai būtu, kas strādā?

Reforma sarežģīs dzīvi

Ainažnieks Raitis Gulbis novērojais, ka pilsētā pamazām aizvien pa kādam stūrtim sakārtos, redzamas pozitīvas pārmaiņas

Krišjāņa Valdemāra Ainažu pamatskolā satieku tehniskos darbiniekus – Raiti Gulbi, Anitu Bērziņu, Anitu Ločmeli un Mārti Bokmelderi. Kad tikāties, līdz 1. septembrim bija palikušas vien dažas dienas, skolā varēja just rošību, gatavojoties jaunā mācību gada sākumam. Pirmo gadu skola un bērnudārzs būs zem viena jumta. Mārite bilda, ka gaidāmo reformu apsprieduši ar kaimiņiem. Secinājuši, ka viņiem labāk patīktu, ja Salacgrīvas novadu apvienotu ar piejūras pašvaldībām, teiksim, Saulkrastiem. – *Domāju, ka*

Pārmaiņas cilvēkiem nepatīk

Uz ielas satieku Lindu, kura šobrīd Ainažos pastāvīgi nedzīvo, bet viesojas pie vecākiem. – *Izskatās, ka tiks atjaunots Limbažu rajons*, – viņa teic un atgādina, ka pirms iepriekšējās reformas, kad vēl bija Ainažu pagasts, vietējie negribēja pievienoties Salacgrīvai. Cilvēkiem diez ko nepatīk pārmaiņas. Taču līdzšinējās teritoriālās reformas ikdienas dzīvi, viņasprāt, nav ietekmējušas. Pati šobrīd dzīvo Carnikavas novadā, ko reformatori vēlas apvienot ar Ādažiem. Kad

bijusi aptauja, 85% tās dalībnieku teikuši *nē*. Viņasprāt, ļaudis izteikuši diezgan pamatotus spriedumus par to, kas notiek vienā, kas otrā novadā. Tā kā abi veidoti kādreizējo pagastu robežās, viegli salīdzināt. Salacgrīvas novada gadījumā esot citādi, jo ir jautājums par lielu pašvaldību apvienošanu. Bet tam, ka administratīvais aparāts nav jāuztur katrā nelielā pašvaldībā, viņa pilnībā piekrtī. Un beigās nosaka: – *Vai vieni novadi ir vairāk “peļņi” apvienoties, citi mazāk? Domāju, ka nē*.

Bažas par to, vai turpmāk atbalstīs brīvprātīgos dzēsējus

Pie Ainažu brīvprātīgo ugunsdzēsēju depo rosās **Normunds Zēģelis**, ainažnieks jau 40 gadu. Runājot par reformu viņš saka strikti: – *Nekādā gadījumā!* Šobrīd pašvaldība brīvprātīgos finansē. Kurš var apsolt, ka pēc pārmaiņām būs tāpat? Vai, esot Limbažu novadā, Ainažu brīvprātīgos tā atbalstīs? Salacgrīvas dome viņiem palīdz arī tad, kad rodas neparedzēti izdevumi, piemēram, jālabo ēkas jumts. Remontam nepieciešamos 1000 eiro budžetā atrada. Sarunbiedrs gan uzskata, ka brīvprātīgo vienību finansēšana būtu jāuzņemas valstij. N. Zēģelis rāda žurnālu, kurā reģistrēti izsaukumi. Šogad bijuši kādi 30. Šad tad viņi uz ugunsgrēku atskrien pirmie vai kopā ar valsts finansētām brigādēm, tātad ir vajadzīgi. Normunds atceras, ka cilvēki bija skeptiski arī pirms iepriekšējās reformas, bet pēc tās nekas daudz nemainījās. – *Viennēr saka – tur, kur ir galva, tur ir nauda. Pārējiem tiek tas, kas paliek pāri*, – spriež ainaž-

– *Ja paši savu īpašumu nesargāsim, kurš cits to darīs?* – saka Normunds Zēģelis

nieks. Neesot ļoti iedziļinājies, bet pieļauj, ka vienā daļā pašvaldību cilvēki pēc reformas kaut ko zaudēs. Katrā varētu būt cita situācija. Varbūt ar to jāreķinās.

Lindas TAURINĀS
teksts un foto

**Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta
līdzekļiem**

